

(Inter)nationaal opleidingsaanbod Security Management

Joop F. Verdonk¹

De olifant op het blauwe tonnetje

Soms zijn opleidingen niet veel meer dan het aanleren van kunstjes: de olifant moet op het blauwe tonnetje gaan zitten, maar o wee als hij tijdens de tour door de stad een klein autootje van dezelfde kleur ziet staan. Dat lijkt in tegenspraak met dat wat we van een manager verwachten: keurend en kiezend gedrag. Met concepten kan een manager meer dan met kunstjes.²

Context

De veiligheidsbranche maakt in kwantitatief, maar vooral in kwalitatief opzicht een groeiperiode door. De (inter)nationale roep om competente security professionals wordt sterker; het gaat daarbij om het managen van complexe probleemsituaties, die een bedreiging vormen voor het publiek, ondernemingen, overheid en publieke en private instellingen.

Van bestuurders en leidinggevendenden werkzaam op het gebied van veiligheid/ beveiliging wordt verwacht dat zij de organisatie en bedrijfsvoering vernieuwen en de juiste condities creëren voor het leveren van eersteklas kwaliteit en prestaties. De ondernemings-doelstellingen: continuïteit, rentabiliteit en daarom kwaliteit dienen hierbij veilig gesteld te worden. Vaker dan in het verleden wordt van hen dan ook verwacht dat zij de taal van de bestuurskamer spreken, inzicht in de bedrijfsprocessen hebben, oog hebben voor bedreigingen en kansen en deze middels aansprekende kosten- en batenanalyses weten voor te leggen aan de besluitvormers. Bovendien wordt steeds vaker een beroep gedaan op hun internationaal samenwerkingsvermogen.

In dit artikel wordt stilgestaan bij de ontwikkelingen op het gebied van training/ opleiding en certificering, die de hierboven beschreven doelgroep beveiligingsprofessionals ondersteunen om bovengenoemde uitdagingen aan te gaan.

Van diepgang naar breedte?

In een recente brainstorm met een aantal vooraanstaande (inter)nationale securitymanagers over de noodzaak tot professionalisering van het vakgebied Securitymanagement werd deze noodzaak ruimschoots onderschreven. Veiligheid is immers een niet meer weg te schrijven punt op de agenda van de diverse ondernemingen, zowel in de private als de publieke sector geworden. Interessant in deze brainstorm is dat geconstateerd werd dat invulling van deze professionaliseringsslag meer gezocht dient te worden in een bredere oriëntatie (multi- disciplinair) dan in een verdergaande verdieping en specialisering van het vakgebied.

¹ Joop F. Verdonk is managing director van het Security College

² G.A. van Dee, drs.J.W.Ganzevoort en drs.D.Sonnenfeld RA, Managementopleidingen, een kwestie van management'.

Vanuit de hierboven geschetste ontwikkelingen dient de securitymanager van de toekomst immers op alle bedrijfsvoeringsaspecten te kunnen sparren met zijn collega's in het managementteam.

Opleidingen: aanbod- of vraaggericht?

Wanneer we bovengenoemde constatering proberen te plaatsen binnen het huidige aanbod van opleidingen (zie bijlage 1: matrix Kwalificatiestructuur Opleidingen Integrale Veiligheidszorg Publieke- en Private Sector), waarbij we ons richten op het aanbod in de HBO/ WO sfeer dan kunnen hier een aantal vragen gesteld worden:

- ü Waarom is er zo veel op de markt, en
- ü Waarom is dit vaak aanbodgericht en vaak weinig arbeidsmarktrelevant?
- ü Waarom zit er zo weinig aansluiting tussen diverse niveau's?
- ü Waarom zijn er nog veel witte/ grijze plekken, waar wel vraag maar (nog) geen aanbod is?
- ü Waarom zit er (nog) een afscheiding tussen opleidingen in de private- en de publieke beveiliging?

Zolang de/w vragen niet beantwoord zijn is/ lijkt het inderdaad moeilijk voor de ambitieuze securitymanager in spé om voor zichzelf een verticale of horizontale leerweg te creëren.

Ontwikkelingen

Toch is er een aantal verschillende goede ontwikkelingen, dat het vermelden waard is. Zo zijn er veel hogescholen, die een belangrijke en goede rol vervullen binnen het veld van Security Management.

De voortrekker binnen de hogescholen is ongetwijfeld de Haagse Hogeschool, die reeds jaren de post- HTO opleiding Security Management huisvest en die op 1 juli van dit jaar het 1000ste certificaat uitreikte. In het kielzog van de opleiding Security Management is daarnaast een aantal deelcertificaten ontwikkeld zoals onder meer Security Techniek, Security en Recht, Bedrijfshulpverleningsmanagement en Security en IT. Gecombineerd met een pakket Bedrijfskunde A en Praktisch Project Management leidt dit tot een **MBA Security Management**.

Ook vakken als Security & Criminologie, geïntegreerde Informatiebeveiliging, Biometrie, Risicomanagement en Internet Security worden hier aangeboden.

Ook andere hogescholen bieden opleidingen op het gebied van Security Management in zowel een voltijd- als deeltijdvariant, waarbij de diverse hogescholen zich onderscheiden door andere accenten op de invulling te leggen.

Zo stelt Avans Hogeschool (Breda, 's Hertogenbosch) de beroepsuitoefening centraal, benadert Leeuwarden het gebied vanuit een bestuurskundige invalshoek, Utrecht vanuit een wat publiekrechtelijke benadering en verkiest Zeeland veiligheid/ beveiliging te integreren in alle opleidingen in plaats van het te verbijzonderen tot een aparte stroom.

Naast deze meer reguliere opleidingen blijkt er een toenemende behoefte te zijn bij beroepsbeoefenaren om hun opgedane kennis 'erkend en gecertificeerd' te zien. Ook met name grotere organisaties, die opereren in een (inter)nationale

concurrentiemarkt beginnen de toegevoegde waarde van beveiliging en beveiligingsprofessionals binnen hun 'core- business' te onderkennen.

Een aantal van deze certificeringmogelijkheden wordt hier in dit artikel kort belicht.

Door de International Federation for Protection Officers (IFPO) worden een tweetal programma's aangeboden, te weten; Certified Protection Officer (CPO) en Certified Security Supervisor (CSS), bedoeld voor leidinggevendenden in de beveiligingsindustrie, die blijk (hebben ge)geven van hun vakbekwaamheid.

De American Society for Industrial Security (ASIS) biedt een drietal programma's aan. Het Certified Protection Professional (CPP) programma is hierbij het meest omvattende en kan behaald worden door professionals, die een ervaring van 9 jaar binnen de beveiliging hebben, waarvan 3 jaar op een leidinggevende positie of een Bachelor Degree hebben, met een ervaring van 7 jaar, waarvan 3 jaar op management niveau.

Daarnaast biedt ASIS een tweetal meer specialistische programma's: Physical Security Professional (PSP) en Professional Certified Investigator (PCI).

Vanuit de samenwerking in de Verenigde Staten tussen enerzijds ASIS en anderzijds Webster University is er een **MBA/ MA programma Business and Organizational Security Management** ontwikkeld.

Aangezien de door IFPO en ASIS aangeboden certificaten een 'proof' zijn van bewezen vakmanschap zijn hier geen aparte opleidingsprogramma's voor. Zelfstudie en in de praktijk opgedane ervaring spelen hier de hoofdrol. Voor de Europese manager, die over een aantal zaken anders denkt en gewend is om in een Europese context te denken en werken kan dit lastig zijn. Voor hen zijn speciale Review Programma's ontworpen, waarin door gecertificeerde experts de stof gepresenteerd wordt en een gerichte examentraining wordt aangeboden.

Het is hierbij de bedoeling, dat op termijn deze programma's een duidelijk herkenbaar Europees profiel krijgen. Deze invulling kan en zal gegeven moeten worden door Europese gecertificeerden middels het aanvullen van de bestaande stof met Europese expertise/

Bij het MBA/ MA programma van Webster speelt dit niet of nauwelijks. Binnen de wetenschappelijke standaards, die Webster hanteert en binnen het vastgestelde vakkenpakket van het programma is er de vrijheid om middels 'Europese' docenten een meer Europese inkleuring te geven.

Een bijkomend voordeel van de hierboven geschetste programma's is dat zij qua structuur in het vakkenpakket allemaal dezelfde opbouw hebben, wat de herkenbaarheid vergroot en de mogelijkheid biedt om gericht of de verdieping of de verbreding te zoeken, waar in het begin van het artikel over gesproken is.

Het voordeel van dergelijke internationale gecertificeerde opleidingen is naar mijn mening tweeledig:

- ü Het vergroot de herkenbaarheid en de vergelijking van opleidingen en diploma's neemt toe.
- ü Het geeft de mogelijkheid tot het opdoen van internationale contacten en het uitwisselen van kennis

- ü Het geeft de security- manager een professionele entree in internationaal verband, wat in concurrentietermen een groot voordeel kan zijn.

Tot slot

Uit deze schets van allerlei initiatieven op het gebied van opleidingen mag mijns inziens geconcludeerd worden dat de vragen, die eerder in dit artikel gesteld werden langzamerhand een antwoord krijgen, doordat de diversiteit aan aangeboden opleidingen zich aan het vormen is tot een pakket dat meer aansluit bij de praktijk van de samenleving en de behoeften van organisaties en overheid. Vreugdevol en het stimuleren en volgen waard.

Oegstgeest, mei 2004